

UDRUGA PROIZVOĐAČA AGRUMA I POVRĆA

'NERETVANSKA MLADEŽ'

neretvanskamladez@gmail.com

Opuzen, 02.12.2020.g

- Ministarstvo poljoprivrede – n/p ministrici mr.sc. Mariji Vučković

Predmet: otvoreno pismo ministrici poljoprivrede mr.sc. Mariji Vučković

Poštovana ministrice!

Dana 06.rujna 2020. godine, na Vaš poziv, sudjelovali smo na sastanku u Ministarstvu poljoprivrede na temu uroda, berbe i plasmana mandarina.

S obzirom da smo u više navrata tražili zapisnik i zaključke (koje ste vodili) sa sastanka i da ih do danas nismo dobili, želim Vas podsjetiti na neke važnije.

Sastanak, kojemu su osim predstavnika Ministarstva poljoprivrede, HAPIH-a, HPK, HVZ, predsjednice Povjerenstva za mandarine gđe. Marević, ravnateljice DUNEA-e gđe. Milić, gradonačelnika i dogradonačelnika grada Metkovića g. Milana i g. Doke, sudjelovali i tri člana Udruge Neretvanska mladež, g. Babić, g. Šuman i ja, protekao je po našem mišljenju temeljito, sveobuhvatno i sa zadanim zaključcima i zaduženjima.

Međutim, nakon sastanka pa sve do danas, ništa od zaključenog nije urađeno ili mi kao Udruga o tome nismo informirani. Stoga ću taksativno navesti zadatke i zaduženja:

1. Zatražili smo da se o mandarina kao 1. voćnoj vrsti u RH, povede više brige te da se krene u smjeru uspostave institucije koja bi sveobuhvatno radila na mandarina. Tražili smo od vas, da se ide u institucionalnu nadogradnju Centra za zaštitu bilja, gdje se već duži niz godina provodi SIT tehnika. Mladih agronoma, spremnih na izazove i učenje u dolini Neretve ima, međutim oni ovdje stručno 'propadaju', a sa njima i cjelokupna poljoprivredna proizvodnja. Zbog COVID situacije uvidjeli ste mogućnost financiranja ovakvog projekta i iz mjera za ublažavanje posljedica COVID-19.
2. Izvijestili smo Vas o lošem zdravstvenom stanju stabala mandarina i potrebi za većim angažmanom i ozbiljnijim pristupom prema mandarina od strane HAPIH-a, a odnosilo se na biljne bolesti, štetnike, nedostatak registriranih SZB, matičnih stabala plemki i podloga i sl. Zadužili ste HAPIH da napravi izvješće i poduzme potrebne radnje. Do danas mi nismo dobili nikakvo izvješće, niti nas je od strane HAPIH-a itko kontaktirao.
3. Upoznali smo Vas sa lošom kvalitetom vode za navodnjavanje, koja nas prati svake godine, od sadnje proljetnih povrtlarskih kultura pa dalje. Skrenuli smo i pažnju na to da poljoprivredni proizvođači ne mogu zaustaviti proizvodnju i čekati izgradnju sustava za navodnjavanje. Potrebno nam je osigurati kvalitetnu vodu tokom cijele proizvodne sezone. Zadužili ste dožupanicu i predsjednicu Povjerenstva za mandarine po ovoj temi organizirati međuresorni sastanak, koji bi riješio potrebno. Mi nemamo informaciju je li po toj temi išta rađeno.

4. Zatražili smo izradu višegodišnjeg programa potpore proizvođačima mandarina, po uzoru na druge osjetljive sektore, s obzirom na to da je sektor agrumarstva postao iznimno osjetljiv na klimatske promjene i u ovakvim agroekonomskim uvjetima neodrživ. Traži pomoć i zaštitu svih, od lokalne, regionalne do nacionalne vlasti. Istaknuli ste da pratite situaciju te da će Ministarstvo poljoprivrede pravovremeno reagirati. Reakciju do sada nismo osjetili, a poteškoće nas i dalje prate.
5. Istaknuli smo sve blagodati mjere povlačenja sa tržišta za slobodnu distribuciju mandarina i zatražili da se ova mjera vrati ili iz nacionalnog proračuna ili proračuna EU.
6. Istaknuli smo problem neriješenog državnog poljoprivrednog zemljišta, ali i zemljišta koje je dijelom privatno, a dijelom državno te kao takvo neprihvatljivo za upis u ARKOD sustav. Istakli smo i problem nerazmjera u službenim podacima i razlici od cca 400 Ha mandarina koje nisu u ARKOD sustavu. Predložili smo Vam izradu 'katastra agruma', koji bi bio podloga za upis umjesto dokaza o vlasništvu ili posjedu. Ideju niste odbili, ali ne znamo ima li u tom pogledu određenih aktivnosti, posebno sa činjenicom da se sve parcele koje nemaju uredne papire, brišu iz ARKOD-a nakon 31.12.2020. Još jedan put Vas pozivamo da otvorite ARKOD sustav i dopustite upis svih korisnika poljoprivrednog zemljišta.
7. Zatražili smo otpis potraživanja s osnove korištenja državnog poljoprivrednog zemljišta. Prijedlog niste prihvatili, ali Vas ponovo pozivamo da razmislite o traženom.
8. Pitali smo Vas, što će biti ove godine sa potporom za proizvođače mandarina. Odgovorili ste: biti će, ne znam točno kada i koliko. Hhhhhh! U početku bijaše riječ, riječ bijaše kod Boga i Bog bijaše riječ. Obećanje – ludom radovanje!
Nakon proljetne potpore 'primarnim' proizvođačima, gdje većina nije ispunila uvjete, zatim ljetne potpore za one koji imaju pad primitaka, gdje velika većina nije ispunila uvjete, sada ni treća mjera neće obuhvatiti većinu proizvođača mandarina.
9. Najviše vremena smo Vam uzeli, hvala na tome, na temi ZNTP. Međutim, uz obećanje da ćete organizirati sastanke sa djelatnicima AZTN-a i otkupljivačima, poduzeti određene mjere, ove godine se opet ponovio isti scenarij nepoštivanja ZNTP, ne vaganja i ne izdavanja otkupnog bloka, manipulacije na kalibrima i velike krađe na pojedinim otkupima. U izvješćima o stanju na tržištu mandarina o tome svaki put pišemo, a kao odgovor od Vašega pomoćnika g. Karalića, dobijemo zahtjev za dostavu podataka o tome koje su to tvrtke imenom i prezimenom. Zašto to? Nema ih puno. Ukupno jednoznačenasti broj!
10. Zatražili smo zakonsko pojednostavljenje i olakšanje prodaje proizvoda OPG-ova na području cijele RH.
11. Zatražili smo sufinanciranje ili izradu programa potpore za povoljnom distribucijom paketa. Zatražili da sa Hrvatskom poštom d.d. u vlasništvu RH, dogovorite prihvatljive cijene za distribuciju poljoprivrednih proizvoda unutar i izvan RH.

Neka ovaj dokument slobodno ostane kao trag sastanka u MPS od 06.rujna 2020.

S poštovanjem,

mr.sc. Željko Bjeliš, predsjednik